

## **PROGRAMMA**

23 augustus 1974

Goedenavond vrienden.

Wij zijn nog steeds niet alwetend of onfeilbaar. Denk dus zelf na. Wij zijn u nog de besluiten van de grote raad schuldig. Maar wat moet daarboven als titel? Misschien zoiets als:

## **PROGRAMMA**

De grote raad heeft natuurlijk bij al haar besluiten rekening te houden met vele factoren die allen even belangrijk zijn. Van zeer groot belang werd het feit geacht dat wij ons ook in de komende tijd in een periode zullen bevinden waarin gewelddadige omwentelingen een grote rol spelen.

Men heeft dan ook besloten hiervan gebruik te maken. Naar men meent is het mogelijk de vrede in de hand te houden, zover het de wereldvrede betreft. Maar revoluties en kleine oorlogen zijn niet te vermijden. Van dergelijke zaken meent men gebruik te kunnen maken om de menselijke ontwikkelingen en bewustwording gunstig te kunnen beïnvloeden. Toch is de conclusie, die daarbij door een meerderheid getrokken werd, voor de meesten van u minder aangenaam.

In deze periode kan wel anarchie, maar geen democratie bevorderd worden. De reden hiervan is de noodzaak tot snelle ontwikkelingen, bepaald door de invloeden die op gaan treden. Zo zien wij over ongeveer een maand een invloed beginnen die ruim zes weken zal duren en waarin een sterke invloed van Algol kenbaar wordt. Algol is een oorlogsinvloed, zoals u bekend zal zijn. Deze invloed betekent voor de raad vooral dat men dan alle ontwikkelingen moet gaan afremmen, zo sterk als men maar kan. Wat dan ook zal worden gedaan. Toch wil men van deze en dergelijke invloeden gebruik maken om bepaalde ontwikkelingen in politiek en economie door te doen zetten, daar het besluit en de actie dienen te zijn ingesteld. De beste oplossing was ervoor te zorgen dat alle vormen van crises erger worden. De reden?

Niemand schijnt te willen geloven dat er op het ogenblik sprake is van een echte crisis. Het geld wordt elk jaar minder waard en eenieder spreekt luidkeels over welvaart. De mogelijkheden van de mens in zijn gemeenschap worden steeds meer beperkt door belangengroepen en men spreekt over democratische vrijheden. Wat mijn mening is? Indien dit welvaart is, vaart die wel met een grote vaart achteruit. En wie achteruitvaart, kan niet uitkijken. Maar wie niet kan uitkijken, komt met alles in de buurt in botsing. Volgens mij botsen de denkbeelden van de mensheid steeds meer met de werkelijke mogelijkheden.

Een ander punt van de besluiten dat, gezien de nadruk, voor u zeer belangrijk kan zijn, spreekt over ingrijpen in het milieu. Dit betekent echter niet, dat men ervoor gaat zorgen dat bepaalde schade aan het milieu worden opgeheven of voorkomen. De broederschap voelt kennelijk er niet veel voor de fouten van de mensen zonder hun eigen inspanningen op te heffen. Wel heeft men besloten dat bepaalde fouten in het gebruik van het milieu en de structurele fouten van de menselijke samenleving op dit punt heel erg duidelijk moeten worden gemaakt. De werkwijze in dit opzicht berust op het gebruik maken van natuurlijke invloeden en vooral rampen die echter de mogelijkheid scheppen de gevaren van hetgeen de mens doet, nadrukkelijk te onderstrepen en duidelijk te maken. Ook dit punt zal u niet optimistisch stemmen. Maar u weet wel hoe het gemeenlijk gaat: dergelijke besluiten klinken nogal defaitistisch, maar hun werking is dermate beheerst en berekend, dat de gevolgen altijd weer meevallen.

Persoonlijk is het mij een grote voldoening dat men besloten heeft de humor onder de mensen te bevorderen en het gebruik van de humor aan te passen aan bestrevingen, die men heeft.

Wat er volgens mij op neerkomt dat men het gebruik van de humor wat wil gaan normaliseren. Hierdoor zullen de mensen weer beter hun eigen ontwikkelingen en toestand kunnen relativiseren. Volgens mij was het werkelijk tijd dat men hieraan eens iets zou gaan doen. Want de heersende vorm van humor was volgens mij de laatste tijd vooral de sick joke. Wat dat betekent? Een sick joke is geen geitenbok die Engelse moppen vertelt, maar een ziekelijke mop. Om een voorbeeld te geven: Die overstromingen van de laatste tijd zijn een meevallertje. Het bevolkingsvraagstuk dringt immers. Nu heb je de kans, dat het verdrinkt... Dat de belachelijkheid van vele dingen wat sterker op de voorgrond komt te staan lijkt mij van groot belang te zijn. Men ziet de zaken beter. Het relativiseren van vele werkelijke waarden in de mensheid schijnt volgens de raad voor allen van zeer groot belang te zijn, zowel in het lopende jaar als de daaropvolgende 9 maanden. Het gaat er hierbij volgens de raad vooral om de mens duidelijk te maken dat maar zelden met reden een standpunt vast en onveranderlijk kan worden ingenomen.

Bedenk, dat de meeste mensen geneigd zijn nogal doorbijterig te reageren en absoluut te oordelen, wanneer het gaat om de fouten van anderen. De zaak Nixon kan hierbij als een goed voorbeeld dienen. U denkt misschien dat dat nu voorbij is. Maar nu begint het pas goed. Want hetgeen een grote rol speelde, was de machtsstrijd tussen president en congres. De nieuwe president is niet gekozen en staat zo veel minder sterk dan zijn voorgangers tegenover de wensen en invloeden uit de senaat e.d. Zoals u mogelijk reeds beseft werd een goede buitenlandse politiek in de USA alleen bedreven door presidenten, die sterk stonden tegenover het congres. Zodra dit congres de overhand heeft, ziet men eigen belang van kleinere groepen de overhand krijgen. Het provinciaal denken wint dan. Dit betekent dat de buitenlandse invloed en politieke werkzaamheid in de wereld voor de USA in de komende jaren, ondanks alle verklaringen, minder sterk zal worden.

De meesten onder u zullen dit mogelijk niet beseft hebben, maar juist het feit dat internationale zaken werden gezien als belangrijker dan de eigenbelangen van kleinere groepen en lobbyisten, was de reden dat men Nixon zo haatte en tot het uiterste bleef vervolgen. Vele politici, ook uit zijn eigen partij, hebben hem bv. nooit kunnen vergeven dat de man tot de conclusie kwam dat overeenkomsten met en vrede met USSR en China noodzakelijk waren, omdat de USA niet langer de sterke mogendheid uit de wereldoorlog is, die de gehele wereld zijn politiek kan opdringen. Let wel: ik zeg niet dat de man geen bedrog heeft gepleegd, of niet zaken in de doofpot heeft willen stoppen. Maar indien er ergens een politicus bestaat die de zaak nooit belazert, zou ik hem graag willen kennen. Ik vrees echter dat het moeilijk zal zijn zo iemand te vinden. Bedrog en onwaarheid, het in de doofpot stoppen van feiten, is nu eenmaal eigen aan het beroep. Wat Nixon betreft: de man is natuurlijk ook dom geweest. Hij was zozeer van zijn eigen gelijk overtuigd, dat hij geen ongelijk kon bekennen. Hij meende de feiten naar zijn hand te kunnen zetten. En dat zal hem nu heel wat gaan kosten. Maar dit is alleen maar een voorbeeld, de grote raad echter maakt van dergelijke omstandigheden gebruik. Men redeneert daar als volgt: Indien wij tijdelijk enige verwijdering krijgen tussen de grote mogendheden, zal hierdoor een werkelijke nadruk vallen op zaken die voor het geheel van de mensheid van groot belang zijn. Bij het bevorderen van werkelijk belangrijke zaken denkt men aan bepaalde internationale of supranationale instellingen. Niet bv. de NAVO, maar wel de EEG, niet de U.N. zelf, maar wel een grotere samenwerking van vele staten en afdelingen van de U.N. waarin men iets anders doet dan praten.

Men hoopt hierdoor een verandering van evenwicht op de wereld tot stand te kunnen brengen en zo voor de mensen en niet alleen voor bepaalde belangengroepen, belangrijke ontwikkelingen te kunnen bevorderen. Het bevorderen van anarchie onder de mensen heeft ook zijn positieve betekenis, al zullen velen een verdere aantasting van het gezag betreuen. De raad zei ongeveer dat een anarchische ontwikkeling die te ver wordt doorgevoerd, duidelijk maakt waar ordening noodzakelijk is. De stelling, die werd verkondigd was dat hierdoor een te vergaande anarchie geneigd zal zijn om te slaan in een vrijwillige ordening, waarbij willekeur wordt uitgeschakeld, daar de samenwerking van alle gezagsinstanties uitschakelt en zo voorkomt, dat machtsbehoefte of het belang van een enkele groep de orde in de gemeenschap beheerst en voor zich gebruikt. Er werd in de raad natuurlijk wel meer gezegd hierover, maar het komt in grote trekken toch wel op het door mij gestelde neer.

Men gelooft bij ons niet zozeer in de verdienste van een dictatuur, omdat men stelt: Waar één enkele man volgens zijn inzichten regeert, doet hij velen onrecht door het hen onmogelijk te maken volgens hun werkelijke wezen en aard. Aan de andere kant stelde men ook: in een anarchie kan eenieder die sterker is dan een ander, aan deze zijn wil opleggen, zonder dat er een mogelijkheid bestaat hem dit te beletten. Eerst wanneer de zwakken tezamen een juiste instelling vinden t.a.v. de sterkeren, kan iets bereikt worden. Wanneer niet meer leiders, maar de kudde zelf leert beslissen wat er moet gaan gebeuren, zal het mogelijk zijn te komen tot een verdere humanisering van het menselijke bestaan.

Natuurlijk is dit alles niet van mijzelf. Ik zou het eerder als volgt stellen: Een anarchie betekent dat vele mensen tegen elkaar kakelen over hetgeen zij menen dat er gedaan moet worden, zonder het eens te kunnen worden met elkaar, zodat er niets gedaan wordt. Dictatuur betekent dat een enkeling eenieder zegt, wat te doen, ook wanneer men daarin geen zin heeft, zodat alles, wat men doet, slecht gedaan wordt. Een vrije samenwerking is gebaseerd op een je geheel inzetten voor de dingen die je de moeite waard acht, zodat je je geeft voor zaken die je werkelijk interesseren. Wat betekent dat men tezamen meer kan presteren dan u nu voor mogelijk zou houden. Zo zou ik het gezegd hebben. Maar ja, in de raad is men nu eenmaal veel ambtelijker ingesteld. Toch hebben wij geen technocraten of bureaucraten. Ik weet overigens niet waarom dergelijke mensen craten heten. Maar goed. De ene craat of de andere zal volgens mij geen verschil uitmaken. Wel hebben wij vele geesten die het innerlijk van de mens het meest belangrijk achten. Zo is er een argument gevallen tijdens het beraad, dat ik u niet wil onthouden.

Een zeer bekende leraar zei dit: Hoe kan de mens zijn naaste liefhebben wanneer hij door zijn omgeving voortdurend gedwongen wordt zichzelf te haten? Daarom moeten wij het de mens allereerst zo snel mogelijk, mogelijk maken, zichzelf en zijn wereld te aanvaarden. Eerst daarna is harmonie en menselijkheid op grotere schaal bereikbaar. Wat volgens mij goed gezegd was. Want het is uiteindelijk waar. Mensen zeggen wel dat zij veel voor elkaar willen doen, maar wanneer het eropaan komt, doet men alleen dingen voor anderen om zo nog enige achting voor zichzelf te kunnen bewaren, en dat is geen goede basis voor intermenselijke verhoudingen.

De raad constateerde overigens dat de crisis in de komende periode vooral geldhandel en industrie zal treffen. Zij voegde hieraan toe: Het is hierdoor mogelijk geworden in de nabije toekomst vele organisaties te breken en te komen tot een toenemend optreden van vrije actiegroepen, die zelf de verantwoordelijkheid voor hun optreden zullen moeten dragen. Het lijkt u dat dit handelt over de boerenstand? Toch werd dit voornamelijk gesteld in verband met het optreden van arbeiders en vakbonden. Wat dit betreft: Jan met de pet bestaat al lang niet meer. Want Jan heeft al lang zijn pet aan de kapstok gehangen en draagt nu bij voorkeur leisure wear, zelfs op zijn werk. Wat veelbetekenend is.

De broederschap als geheel heeft besloten een groot deel van zijn inzet voor dit jaar te bepalen op een aantal landen die zeer belangrijk worden geacht. Het spijt mij voor u, maar Nederland is daar niet bij. Overigens is dat niet zo erg, want uw land vindt zichzelf zonder dat toch wel belangrijk. Belangrijk worden vooral geacht de USA en Engeland, die beiden zullen worden geconfronteerd met een aantal problemen die alleen op te lossen zijn door een zekere eenheid van streven in het gehele volk. Deze problemen zullen zowel van militaire als staatkundige en economische aard zijn. Daarnaast heeft men echter besloten ook Brazilië als centraal punt te behandelen. Dit heeft m.i. iets te maken met de huisvesting van de Witte Broederschap. Mij komt het voor dat zij bezig zijn hun voortuintje om te spitten. Met grote nadruk zal men verder de Arabische gebieden gaan bewerken. Wat volgens mij niets te maken heeft met de olie, maar eerder te maken heeft met de toenemende economische macht van die landen. Alles duidelijk maken is niet mogelijk, maar het komt hierop neer: vroeger kocht Krupp Perzen, nu kopen de Perzen Krupp. Men is nu van plan deze mensen sterk te confronteren met hun eigen tekortkomingen. Want alleen wanneer deze mensen begrijpen dat zij tekortschieten, zullen zij hun veel te groot geworden economische macht op een juistere wijze gaan gebruiken.

Afpersingspolitiek wordt in de komende tijd van vele zijden verwacht. Daarnaast zal ook het komende jaar, vermoedelijk tot augustus of september, hiervan fraaie voorbeelden doen zien.

Deze afpersingspolitiek moet natuurlijk geremd worden. Om dit te bereiken wil de broederschap tegenover deze politieke afpersing een feitelijke afpersing door macht stellen. Mogelijk klinkt dit, of men nu vuur met vuur wil gaan bestrijden. Maar het is duidelijk dat iemand die met dreigementen en manipulaties probeert de wereld naar zijn hand te zetten, eerder zal begrijpen wat hij in feite doet, wanneer hij met feitelijke reacties op zijn bluff wordt geconfronteerd. Een dergelijke krachtmeting zal m.i. ook in Australië plaatsvinden, waar volgens de broeders de mentaliteit van het volk wel aan een herziening toe is. Daarnaast zullen dergelijke conflicten ook bevorderd worden in Indonesië, het zuiden van Afrika en zeer waarschijnlijk zal dit ook in delen van rood China een rol gaan spelen.

De situatie tussen Russen en Chinezen is nog steeds dreigend. Maar men meent in het komende jaar hiervoor een oplossing te kunnen vinden door een verandering in de leiding van China, terwijl bijna gelijktijdig een verandering van de machtsverhoudingen in de USSR wordt verwacht. Deze laatste zou zich reeds in deze dagen aankondigen. Een gevolg hiervan is naar men meent een meer open worden van het communistische blok, wat betekent dat een uitwisseling van waarden tussen de nu nog dictatoriaal socialistisch geregeerde staten en het z.g. democratische westen meer mogelijk zal worden. Een van de aanwezigen in de raad meende zelfs dat men zou moeten streven naar een oplossing, waarbij in de gehele wereld een situatie denkbaar wordt, die vergelijkbaar is met de laatste ontwikkelingen in Polen. U zegt dit mogelijk niet veel. Maar wanneer je een moderne Pool nu goed bezielt, doet hij denken aan een Wener, die goedgelovig katholiek is, met de mond het communisme beleid en in de praktijk de menselijkheid niet buiten beschouwing laat. Wat inderdaad een belangrijke zaak kan zijn. Wat uw eigen land betreft: Er zijn hier wel enkele belangrijke geestelijke contacten geprojecteerd. Maar de nadruk op uw land als rustpunt is aan het afnemen. Voor geestelijke ontwikkelingen en vernieuwingen zal de nadruk voorlopig vooral gaan vallen op delen van Engeland en op Berlijn, vooral het nog Oost-Duitse deel daarvan. Hier meent men bepaalde dingen van geestelijk belang tot stand te kunnen brengen.

Hoe het staat met natuurrampen? Die zijn er nog steeds. Ofschoon de grootste ramp op deze wereld tot nu toe de mens schijnt te zijn. Wat aan de andere kant betekent, dat zelfs rampen soms zeer interessant kunnen zijn. Bij de rampen zal dit jaar de nadruk vooral vallen op sterke klimatologische verschuivingen. Hierbij valt de nadruk sterk op de menselijke noodzaak elkaar bij te staan, omdat over de gehele wereld verschillende gebieden op verschillende tijden in nood zullen komen. Men dacht hierbij vooral aan een duidelijk maken van de noodzaak daadwerkelijke hulp te verlenen, ook bij rampen. De hongerigen voeden is natuurlijk heel mooi en heel goed, maar dat kun je niet onbeperkt volhouden. De hongerigen helpen zichzelf voortaan beter te voeden en rampen te beperken in omvang door tijdige maatregelen, is dus beter.

Volgens de besluiten van de raad zullen ook in dit jaar maatregelen genomen worden om de macht van bepaalde internationale groepen te breken. Dit zal onder meer samengaan met faillissementen van banken, het uiteenvallen van investeringsgroepen, regeringsmaatregelen tegen overmatige winsten en onbeperkte uitvoer van valuta etc. Overigens, al mag het niet, ik wil u toch een tip geven: houdt u voorlopig verre van alle speculatieve beleggingsfondsen, vooral beleggingen in goederen op termijn. Indien u wilt, mag u het voor mij natuurlijk toch wel doen, maar ik heb u dan tenminste gewaarschuwd dat dergelijke beleggingen een kostbaar genoeg zullen worden. Want over 1½ jaar is dan van je geld niet veel meer over.

Terug naar de zaken. Bankzaken komen in de volgende tijd dus steeds meer onder spanning te staan, terwijl ook de vrije beleggingsmogelijkheden van internationale concerns in steeds grotere mate en steeds meer landen beperkt zullen worden. Onteigeningen en beperking van werkzaamheid voor internationale kapitaalsgroepen zijn in vele landen te verwachten. Gelijktijdig zullen de broeders een poging wagen de z.g. geheime politiek en de machten die daaraan hun belangrijkheid onttelen, in moeilijkheden te brengen, door veel van hun werken en planning voortijdig te doen onthullen. Wanneer duidelijk wordt wat een bepaalde groep - Russisch, Chinees, Amerikaans, Brits - in een bepaald land tot stand tracht te brengen en in welke zaken zij betrokken zijn, is het ook de gewone mensen mogelijk hierover een oordeel te vormen en zal men in staat zijn excessen hiervan allerwege te bestrijden, terwijl men de goede

zijden ervan niet alleen zal kunnen aanvaarden en begrijpen, maar over kan nemen, zodat meer openheid in de wereld ontstaat. Dit zal het einde of op zijn minst een reeks moeilijkheden kunnen betekenen voor geheime diensten. Openheid op elk terrein zal volgens de grote raad bevorderd moeten worden, waar dit maar mogelijk is. Toen ik dit alles hoorde, heb ik een broeder van de raad terzijde genomen en gevraagd of men van plan was hen ook in de komende periode door beïnvloeding hun mond voorbij te laten praten. Het antwoord dat ik kreeg, luidde: dat is nu voor ons niet nodig meer, want dat doen die mensen wel vanzelf. Wat gezien de ervaringen van de laatste tijd volgens mij nog juist is ook.

Een ander belangrijk punt dat ter sprake kwam, was de kerk. Waarmee alle kerken werden bedoeld, alle leerstellige instellingen dus die zich op het geloof onder hun gelovigen baseren om een macht te handhaven die met de inhoud van dit geloof zelf zeer weinig te maken heeft. Men besloot om:

- a. In de katholieke kerk opnieuw en meer algemeen moeilijkheden te veroorzaken, die grote veranderingen betekenen, zonder dat van een splitsing in deze kerk gesproken kan worden.
- b. Men zal bepaalde machten in de Orthodoxe Islam, die hun geloof nog steeds verdedigen als een machtsinstelling op aarde, naar onze kant laten komen - enkelen zijn reeds gegaan, anderen zijn daar rijp voor - of belachelijk maken, waardoor hun invloed grotendeels wegvalt en de Islam weer tot een geloof kan worden, dat niet gelijktijdig een politieke belijdenis inhoudt.
- c. Men besloot de sterke politieke bindingen en machten binnen het boeddhisme door openbaring van voornemens aan te vallen en ook hier een terugkeer naar innerlijkheid in het geloof te bevorderen. Men meent hiermee resultaten te kunnen behalen met mogelijke uitzondering van Japan, waar de zaken er anders voorstaan.

Waarmee ik de belangrijkste punten genoemd meen te hebben. Indien er voor u nog belangrijke punten zijn, zal ik die op uw vraag toelichten, zover het mij mogelijk is.

Vraag: Hoe gaat het met de esoterische en innerlijke ontwikkeling van de mens?

Antwoord: Deze zal afhankelijk blijven van de ontwikkelingen in de voorgaande periode, omdat op dit terrein in het komende jaar geen bijzondere invloeden te verwachten zijn. Men zal ongetwijfeld alles doen om de mens te helpen die zichzelf op dit gebied wil ontwikkelen. Men heeft zelfs getracht wat leermeesters in de stof te activeren. Maar de verwachting in de geest is niet dat in dit jaar voor zeer velen een zeer sterke geestelijke ontwikkeling kan worden verwacht.

Aan de andere kant is wel de verwachting uitgesproken dat de toenemende neiging te ontvluchten aan de logische wereld door afstand te doen van het geheel of een deel van het nu rationeel genoemde denken, de mens in een steeds inniger contact zal brengen met de occulte wetenschappen, waardoor de mens vaak ook geconfronteerd zal worden met de toch wel zeer reële, zij het niet altijd logisch te benaderen, waarden die daarin schuilen. Dit impliceert volgens mij dan weer, dat meer mensen de mogelijkheid en behoefte zullen vinden naar zichzelf te kijken, wat het begin is van alle esoterische ontwikkeling.

Kent u het verschil tussen het gewone christendom en het esoterische? In het gewone christendom kijkt men voornamelijk naar anderen. In het esoterische christendom beseft men dat het belangrijker is alleen te kijken naar jezelf. Vandaar waarschijnlijk dat er zo weinig esoterie in het moderne christendom te vinden is. Dit laatste behoeft u natuurlijk niet als juist te beschouwen, maar vanuit mijn standpunt ziet het er naar uit, of het zo is. Want waar christendom heeft volgens mij meer te maken met een vinden van God in jezelf, dan met het ontwerpen van de juiste sociale en religieuze wetten voor anderen.

Vraag: En de technische ontwikkelingen i.v.m. het occultisme?

Antwoord: De raad noemde dit niet. Maar volgens mij zal dit inderdaad wel vooruitgang maken. Ik denk hierbij overigens minder aan de Italiaanse experimenten op dit gebied die volgens mij op dood spoor zijn gekomen, dan aan bepaalde wetenschappelijke ontwikkelingen op dit gebied

in de USA, de USSR en Engeland. Hier is men zover mij bekend gekomen tot een verdere analyse van o.m. telepathie en bepaalde vormen van helderziendheid, waarbij het mij mogelijk lijkt dat bepaalde delen van deze gaven middels instrumenten kunnen worden geïmiteerd. Ik verwacht eerste resultaten op dit gebied aan het einde van dit jaar of het begin van het volgende jaar. Wat belangrijk is. Want wanneer men in staat is bepaalde hersenimpulsen middels een instrument te versterken, is het ontvangen van bepaalde geestelijke impulsen langs deze weg eveneens mogelijk geworden, daar bepaalde uitingen van de geest en gedachtenstralingen ongeveer gelijk zijn. Dit betekent dat de mens met deze instrumenten de mogelijkheid zal vinden met andere - geestelijke - werelden in contact te komen, zonder daarbij van menselijke en daarom voor velen niet geheel betrouwbare instrumenten afhankelijk te zijn.

Vraag: Levert dit geen gevaar op voor telepathische beïnvloeding van de mensen?

Antwoord: Er zijn zoveel groepen die onbewust hun omgeving in sterke mate telepathisch op onbewust terrein beïnvloeden, dat dit gevaar niet zo groot lijkt. Bij een dergelijke versterking zal men voorlopig in geen geval in staat zijn impulsen te wekken, die de mens brengen tot gedragingen die ingaan tegen zijn eigen wil en persoonlijkheid. Hypnose of zelfs maar zeer sterke suggesties zal men langs deze weg voorlopig zeker nog niet kunnen uitzenden. Voorlopig komt men niet verder dan een versterken van gedachtenoverbrengingen, die gericht zijn en door één persoon worden uitgezonden. Het belangrijke betekent hierbij echter dat, zo men eenmaal een versterker heeft gebouwd, die functioneert als een soort zender, men ook een ontvanger zal kunnen maken die op hetzelfde principe is gebaseerd.

Indien u over gevaar spreekt, zo ligt dit volgens mij in de mogelijkheid de gedachten van een mens, vooral zijn oppervlakte-denken, zó te versterken, dat dit in lijnen kan worden neergeschreven en zo kan worden geïnterpreteerd. Alleen zal bij een dergelijk onderzoek ook onze wereld invloed kunnen hebben op de signalen die worden versterkt en neergeschreven, zodat de betrouwbaarheid van dergelijke apparaten de eerste eeuw nogal klein zullen blijken te zijn. Het gevaar voor een politiek misbruiken van deze ontdekking lijkt mij dan ook nogal klein, terwijl het contact met de geest voor de wereld vele onthullende gegevens kan brengen, maar gelijktijdig toch de mensheid zal gaan confronteren met de werkelijkheid van het voortbestaan na de dood.

Vraag: Is er een mogelijkheid middels instrumenten met uw wereld in contact te komen?

Antwoord: Zeer beperkt, omdat men er nog niet in is geslaagd bij grote versterking de betrekkelijk zwakke impulsen van de geest geheel te scheiden van parasitaire signalen uit uw eigen wereld. De beste apparaten van deze aard heeft men op het ogenblik ontwikkeld in Engeland.

Vraag: De geweldsgolven, de straling die veel onthult, maar daardoor ook tot veel geweld aanzet, zou na '73 veranderen. Zet dit nog door?

Antwoord: Het verandert inderdaad reeds. Maar u moet rekenen dat wij nu spreken over de besluiten van de grote raad voor dit jaar. U moet er dus rekening mee houden dat er nu nog een dubbele factor is die bij velen agressie zal bevorderen. In de eerste plaats een soort gecombineerde mars-venus-invloed - om de werking in astrologische termen uit te drukken - die in de komende tijd vele mensen zal treffen en zo onredelijk en zelfs agressief tegenover hun omgeving zal doen optreden. Daarnaast is er een versterking van de werking van Algol, gepaard gaande met een retrograde invloed van Jupiter en Saturnus. Ik geef deze, astrologisch niet geheel verantwoorde, omschrijving van de invloeden, opdat u zo u wilt in staat zult zijn deze werkingen zelf nader uit te werken.

Dankzij deze tweede invloed moet worden gerekend met een toenemende neiging tot gewelddadigheid overal. Ik voorzie in deze periode dan ook vele revoluties, moordaanslagen, geweldplegingen etc. Onredelijkheid en verzet tegen het gezag zal eveneens overal kenbaar worden. Dat laatste acht ik overigens zo erg niet. Mogelijk komt het gezag dan eindelijk tot de conclusie dat het zichzelf moet handhaven. Want tegenwoordig lopen zij alleen met een schildje: ik zal handhaven en denken, dat de rest dan wel vanzelf zal gaan.

Deze tendensen moet u dus tot in december versterkt verwachten. Daarna zien wij dit affluwen. Indien u echter wilt weten wanneer een meer positieve opbouw denkbaar is, zo meen ik dat u nog zult moeten wachten tot na 1980. Ook dan is er nog een gevaarlijke periode, maar de positieve mogelijkheden van de mensheid worden dan veel sterker bevorderd. Wel verwacht ik een periode van betrekkelijke rust, die zich in 1975 kenbaar maakt en enige jaren zal voortduren. U zult verder zien, dat de tendens, die wij reeds het vorige jaar aankondigden, in dit jaar werkzaam is geworden. Er is een verandering van nadruk op bepaalde facetten van leven merkbaar voor eenieder, die wil zien. Let op de mode: Men grijpt daar weer terug naar het oudere. In de muziek zoekt men eveneens naar een terugkeer tot oudere en meer melodieuze waarden. Alleen mag u geen terugkeer tot de oude moraal verwachten. Want moraal kun je nooit terugdraaien, maar alleen verder ontwikkelen. Het betekent wel dat bepaalde scherpe kantjes langzaam aan het verdwijnen zijn. Die tendens kondigt de meer sentimenteel gebaseerde mogelijkheden van samenlevingen en samenwerking, die na dit jaar in 1975 sterk naar voren treden en de wereld dan gaan overheersen tot 1979 of 1980.

Vraag: Dus na 1984 een nieuwe mentaliteit, waarvan de tekenen nog niet in de broederschap kenbaar zijn?

De broederschap houdt met dit alles reeds lange tijd rekening en dit hebben wij u dan ook reeds meerdere malen duidelijk gemaakt. De besluiten van de grote raad echter gaan altijd weer uit van de mogelijkheden die men meent te vinden voor een bepaalde periode, lopende van Wessac-bijeenkomst tot Wessac-bijeenkomst. Maar goed ook overigens. Stel dat zij dit niet zouden doen. Dan zou die raad gelijken op vele aardse regeringen, die zich nu bezighouden met het aantal woningen dat nodig zal zijn in het jaar 2000 en zo niet beletten dat de woningen die men nu nodig heeft, verkrotten.

Vraag: Heeft het sterk toenemende gebruik van heroïne e.d. ook iets te maken met de huidige tendens?

Antwoord: Iets. Maar het heeft vooral veel te maken met de huidige maatschappij. Mag ik iets gek vertellen? Indien de mensen wat redelijk zouden zijn en zouden zeggen: voor degenen die deze middelen nodig menen te hebben, stellen wij dezen zonder formaliteiten en tegen redelijke prijs beschikbaar, dan zou de handel in deze zaken op zijn achterwerk vallen. Maar juist die handel is de invloed die probeert nieuwe klanten te maken en daardoor verslaving van zoveel mogelijk mensen nastreeft. Een beperking van het aantal verslaafden kan volgens mij het best bereikt worden door een bepaalde liberalisatie van de handel, het openbaar maken ervan. Daarom meen ik dat uw huidige maatschappelijke structuur de toename van verslaving in feite in de hand werkt door enerzijds grote winsten in een zwarte handel mogelijk te maken en anderzijds door het bezit van veel geld te zien als bewijs van macht en recht op vele luxe goederen.

Nogmaals, kort gezegd: Pogingen tot onderdrukking van het gebruik door verbod resulteren in meer winstmogelijkheid en zo in een groei van het aantal gebruikers. Dit feit zit in de huidige maatschappijstructuur ingebouwd. Ik ben dan ook van mening dat de algemene mentaliteit en de - vaak huichelachtige - publieke moraal eerst zal moeten veranderen, voor men dit probleem op zal kunnen lossen. Aan mijn mening kan ik nog als feit toevoegen dat dit probleem als zodanig niet in de grote raad ter sprake is gekomen.

Waarmee ik getracht heb u de inlichtingen te geven, die u nog tegoed had. Neem mij niet kwalijk, wanneer ik hieraan nog enkele van mijn eigen commentaren verbind.

Wanneer je uitgaat van een bestaande orde, zo kan deze slechts feitelijk bestaan wanneer zij strikt gehandhaafd wordt. Handhaving van een bepaalde orde betekent altijd ook een onderdrukken van alles wat volgens de bestaande orde behoort tot wanordelijkheden. Waar dit niet gebeurt, zal een feitelijke wanorde bestaan, die men echter dan vaak orde zal noemen. Een volgend punt: plannen hebben niets te maken met feiten. Feiten worden n.l. bepaald door gevoelens, plannen door logica. De mens, die logica gebruikt om daarmee zijn leven in te richten, zal vaak tegen zichzelf in handelen en zo zichzelf ten gronde richten door niet te

erkennen wat zijn sentimentele behoefte in feite is. Dit geldt zowel voor elke mens afzonderlijk als voor elke gemeenschap.

Oorlog is natuurlijk altijd weer een kwaad ding, daar men iedereen altijd weer vertelt dat hij in de oorlog vecht voor het recht, terwijl in feite men alleen vecht voor het recht een ander zijn rechten te ontnemen. Praktisch elke oorlog is gebaseerd op de volgende punten: men vecht voor het vermogen een ander te plunderen, een ander te domineren, de mogelijkheid zichzelf te doen gelden tegenover een zwakkere. Deze dingen bestaan zelden in de massa als gericht tegenover een andere massalere groep. Zij ontstaan slechts in enkelingen, die de massa dan weten te gebruiken om hun eigen doeleinden te bereiken. Deze mensen gebruiken dus de massa tegen haar eigen werkelijke belangen en verlangens in om de doelstellingen van de enkelingen te verwezenlijken middels het bestrijden van een andere massa. Er wordt daarom door enkelen een massa gelogen in naam van de waarheid, de vrijheid en het recht. Wie dit beseft zal als mens eerder harmonie bereiken.

Geestelijke ontwikkeling op aarde kan nimmer worden los gezien van de zuiver menselijke ontwikkelingen. Iemand die geestelijk zo hoog staat dat hij niet meer eet, is iemand die op deze wereld ook niet meer thuishoort. De natuur bevestigt dit dan metterdaad. Indien iemand echter begrijpt dat al wat hij doet naast de zuiver menselijke en stoffelijke waarden, ook innerlijke en geestelijke waarden bezit, zal hierdoor tot een beter besef komen van hetgeen hij is en van de waarde van al, wat hij doet. Door deze waardebepaling zal hij dan in staat zijn steeds juister te reageren.

De mensheid streeft naar een harmonische ontwikkeling. Men dient daarbij echter wel te beseffen dat een harmonie zonder slagwerk niet compleet is. De mensheid streeft naar recht voor allen. Maar in feite betekent de wijze, waarop men streeft naar recht voor allen, dat men allen onrecht aan doet om enkele minderbedeelden te bevoorrechten. Dit is onjuist. Het is gemakkelijk te spreken uit de naam van God. Het is moeilijker te weten wat God is. Het is nog veel moeilijker te leven volgens de God die in je bestaat. Onthoudt dit en denk eraan, wanneer iemand u in Gods Naam iets beveelt of verbiedt. Als kanttekening: degenen die in Gods naam zo sterk tegen geboortebepaling te keer gaan, zijn degenen die zelf niet of niet meer zwanger worden. Waarvan acte.

Men gaat steeds weer uit van het standpunt dat kunst het felste product is van een samenleving. Dat is alleen waar wanneer zij optreedt als een direct deel van de samenleving. Zodra zij erbuiten staat, is de kunst niet meer een topbereiking van de samenleving, maar een ziekte daarvan. Wanneer men die kunst dan toch bewondert, is dit een gevolg van de behoefte eigen tekortkomingen hierdoor te ontkennen en terzijde te stellen.

Ook viel het mij op, dat zovele jongere mensen een voortdurende revolutie wensen. Wanneer je een voortdurende revolutie wenst, maak je echter een verdere evolutie van het menselijke zijn onmogelijk. Een evolutie van het menselijke zijn betekent een je steeds sterker bewust worden van je werkelijke menselijke behoeften, noodzaken en waarden en een steeds minder gebonden zijn aan hetgeen je daarbij als gemaksbrengend wordt aanbevolen. Om het heel eenvoudig te zeggen: wie meent dat hij af moet vallen, doet het verstandigste door verstandiger te gaan eten. Alle kunstmiddelen die voor een snel afvallen worden aanbevolen, hebben gemeenlijk als resultaat een toename van het aantal grove huidplooien die u bij onderbreking van de - dure - kuur onmiddellijk weer met week vet op zult gaan vullen. Wie meent slechte gebitten te kunnen voorkomen en genezen door stoffen aan het drinkwater toe te voegen beseffen wel dat een gezondere oplossing ligt in een gezondere voeding die betere gebitten tot stand brengt met een minimum aan kosten en een maximum aan werkelijke gezondheid. Onthoudt verder dat de waarde van een product nimmer bepaald mag en kan worden door de eisen van de producent. De waarde wordt in feite bepaald door het vermogen van de consument het product te verwerven. Wie daarmee rekening houdt, kan vleesbergen, boterbergen e.d. voorkomen.

Een commentaar, dat u van mij niet zult verwachten, is het volgende: Wanneer men klaagt over de gewelddadigheid van anderen, dient men zich toch ook eens af te vragen of men bereid en

capabel is om tegen dit geweld steeds zelf op te treden, wanneer en waar men het maar aantreft. Acht je je niet capabel, dan moet je daaraan eens iets doen. Vertrouw in dit opzicht niet op anderen, op instanties e.d. Of, om het eenvoudig te zeggen: Wanneer de vlam in de pan slaat, moet je dat ding zo snel mogelijk naar buiten werken en niet eerst de brandweer gaan bellen - tenzij je natuurlijk goed verzekerd bent... Besef ook dat kritiek op het leven van anderen in feite een vorm van kritiek betekent op je eigen bestaan. De mensen die veel kritiek hebben op de leefwijze van anderen, zijn gemeenlijk degenen die met hun eigen wijze van leven niet tevreden zijn en zo een ander niet gunnen wat zij zelf niet kunnen bereiken of niet durven te nemen.

Uw reactie was tenminste in één geval anders dan ik had verwacht. Stel, dat u vindt dat u te veel belasting betaalt, dan zijn er twee wegen om daaraan iets te doen: Je kunt proberen de belastingen te ontduiken, of je kunt eenvoudig wat minder gaan verdienen. Het laatste is het veiligste, tenzij je vermogen hebt. Dan is het eerste het best doenlijk. Maar dit geldt niet alleen maar voor de belastingen die een staat je oplegt. Het geldt wel degelijk ook voor alle geestelijke en mentale belastingen, die de maatschappij u oplegt en ook voor de belasting die werk en milieu kunnen vormen voor uw zenuwstelsel en gezondheid. U kunt proberen dergelijke invloeden te ontduiken. Maar dan hebt u vele middelen, heeft u veel hulp nodig die niet voor eenieder beschikbaar zal zijn. U kunt ook eenvoudig afstand doen van alles waardoor die belastingen of overlast tot stand pleegt te komen. Als u voorzichtig steeds meer overbodige dingen terzijde stelt, zult u zien dat de geestelijk en verdere belasting van uw wezen steeds meer afneemt, terwijl de levenswaarde die u geniet, gelijk blijft of toeneemt. Wat natuurlijk niet betekent dat je inkomen ook gelijk zal blijven. Maar onthoudt nu maar een ding: Het inkomen is dat ding, dat toch altijd achter de uitgaven aanrent. Doe je kalmer aan, dan wordt dit beter of blijft het ten hoogste hetzelfde.

Denk nooit: onze natie is een grote natie. Ik weet natuurlijk wel, dat de beste voetballers in Spanje uit Nederland komen en dat de komende vicepresident van de USA mogelijk ook van Nederlandse afkomst is - geslachten geleden - terwijl nog veel meer wonderlijke personen en zaken uit uw land komen, zoals bv. Josef Luns. Maar denk dan eens even na: In uw land is men bereid alles te exporteren behalve ezels. Die houden ze hier... Denk dus niet dat uw natie of welke natie ook groot is. Een mens kan groot zijn door de wijze waarop hij mens is. Een natie die zichzelf groot noemt, toont hiermee slechts zijn beperkingen aan. Want hij die zich groot noemt, doet dit meestal omdat hij te weinig presteert om anderen zonder dit te doen beseffen, wat hij waard is. Verdedig nimmer uw vaderland, verdedig de menselijkheid. Indien de mensen op Cyprus hun afkomst niet zozeer zouden verdedigen en eerder onderling mens zouden zijn, zou er nu geen terreur heersen en oorlog. Indien de mensen in Ulster niet uit zouden gaan van het belangrijker en beter zijn van hun groep, maar van de menselijke mogelijkheden die men bezit, zou ook daar vrede heersen.

Ten laatste wil ik u wijzen op het volgende: velen wensen, eisen en denkbeelden worden steeds weer onderstreept met citaten die men aan anderen ontleent. Een citaat echter is over het algemeen slechts een deel van een uitspraak, uit zijn verband gerukt en dan misbruikt. Wantrouw alle onvolledige citaten en beschouw een citaat niet als argument, tenzij u de gehele context daarvan kent. Nogmaals: citaten overtuigen niet. Gebruik ze daarom nooit onnodig. Het enige wat voor een mens werkelijk overtuigend is, is een begrip dat in hemzelf ontstaat en dat is zeker niet alleen afhankelijk van de woorden van anderen, laat staan van citaten. Besef dit en je zult opeens door vele lege redevoeringen heen leren zien, lege leuzen leren erkennen. En nu ik er toch over spreek: besef dat cijfers weinig zeggen. De dingen die je ziet, kun je zelf tellen. De dingen die je niet kunt zien, worden door cijfers niet duidelijker kenbaar. Laat u daarom nooit door op cijfers berustende argumenten overbluffen, tenzij een reëel bewijs daarop volgt. Want door cijfers gesteunde theorieën blijken op de lange duur meestal meer destructief en afbrekend uit te vallen.

Nog iets: wie op defensie wil bezuinigen, zal daarin eerder slagen wanneer hij een grote speelgoedfabriek inricht voor de generaals, zodat zij altijd genoeg speelgoedsoldaten ter beschikking zullen hebben. Wie alleen met een leger meent zijn land te kunnen verdedigen, vergeet dat deze dure organisatie alleen nodig is, wanneer de inwoners van de gemeenschap

daarin niet voldoende interesse hebben om daarvoor zelf op te komen. En wanneer je niet bereid bent op te komen tot de uiterste consequentie voor alles, wat volgens je zeggen voor jou belangrijk is en waarde voor je heeft, kun je het maar beter geloven. Wat dat betreft: Een volk, dat ter verdediging van zijn werkelijke waarden op durft staan, zal mogelijk sterven, maar nooit zijn waarde verliezen in de wereld, het zal zijn geestelijke waarde en waardigheid zelfs nog in zijn ondergang bewijzen. Maar een volk dat een leger gebruikt om zo zijn eigen in feite onbelangrijke sleur voort te kunnen zetten, is een volk dat alleen voor het onbelangrijke zal strijden. Kortom: zoiets als een Duitser die alles neemt, maar zich dood zal vechten om zijn strandfort uit zand te verdedigen.

Dergelijke dingen zijn belachelijk. En het meest belachelijke van deze wereld is wel dat de mens van heden in staat is de gehele wereld en waarschijnlijk zelfs het gehele zonnestelsel te vernietigen, maar dat hij nog steeds niet in staat is zichzelf te beheersen. Toch is zelfbeheersing meer waard dan een atoombom. Bewust besef en doelbewust leven is meer waard dan een leger. Bewust je medemens zien als naaste, als gelijkwaardig wezen, is meer waard dan het behoren tot een kerkgenootschap.

Indien u ook hiervan goede nota hebt genomen, wil ik hiermee mijn korte notities afsluiten. Ik dank u voor uw aandacht.

Goedenavond.

## DE MENS EN ZIJN INNERLIJKE WAARDEN

Goedenavond, vrienden.

In dit tweede gedeelte van de avond wil ik kort met u spreken over de mens en zijn innerlijke waarden.

In de mens bestaat een wereldbeeld, een innerlijke wereld. Dat is zo geweest vanaf het begin. Wanneer de mens naar de wereld buiten zich ziet, zo projecteert hij daarop de wereld die in hem leeft, geeft aan alle dingen de vorm, de inhoud, de gestalte die reeds in hem aanwezig is. Soms kun je dat zien. Wanneer een mens des avonds over de vlakte gaat bij een zandverstuiving en de jeneverbessen blauwig donker als schaduwen in het maanlicht staan, ziet de mens opeens overal dreigingen en gestalten. Die gestalten zijn in hem. Het zijn zijn angsten die hij projecteert. Omdat later echter de zon komt en de mens de jeneverbesstruiken ziet staan, begrijpt hij wat er is gebeurd. Indien er nu echter eens geen zon is, geen onthullende factor die tegenwicht geeft en je de dingen doet zien zoals zij zijn, blijf je leven in die angstige projectie die uit je eigen ik voortkomt.

Een groot deel van hetgeen een mens in de wereld ziet, is slechts een deel van hetgeen hij in zichzelf vindt. Wanneer hij wreedheid en sadisme bij anderen ziet, zo is dit maar al te vaak een projectie van een begeerte of angst, die in hemzelf bestaat. Wanneer een mens in anderen edelmoedigheid ziet, zo hoeft zij bij die ander niet werkelijk te zijn, maar zal zij wel degelijk iets zijn wat in de beschouwer zelf bestaat. In de oude tijd zagen de mensen overal goden, demonen, geesten. Voor hen was dit een werkelijkheid. Voor hen was het werkelijk zo, dat Maät zich over de aarde boog en soms een mens met een vinger beroerde, zo hem iets van haar genade gevende. Er waren wraakgierige demonen die mensen achtervolgden. En vele stierven aan die droombeelden die zij uit zich in de wereld hadden gebracht. Zoals de goden voor hen machtige en willekeurig ingrijpende figuren waren, die grote invloed konden hebben op het leven van de sterveling. Voor de mensen van toen was dit waarheid, ook al bestonden deze machten voornamelijk in henzelf en kwamen zij uit henzelf en hun gedachten voort.

Deze mensen hadden echter niet voldoende middelen en kennis om te beseffen dat hetgeen zij god of demon noemden, in feite een natuurlijke kracht of verschijnsel was. Zij waren daardoor gebonden aan de projecties uit hun eigen wezen.

Ook de mens van heden is gebonden. U leeft in een tijd die zeer veel weet over de materie. Maar achter die materie schuilt meer. De wereld is niet alleen maar een wonderlijk willekeurig ontstaan samenworpel van atomen en moleculen. De wereld is niet alleen maar een willekeurig en door toeval bepaald proces, waarvan het leven alleen een nevenproduct mag heten. Alles heeft zijn eigen inhoud en zijn eigen waarden. Daarom projecteert de mens van heden, juist omdat hij het innerlijke licht, het besef van de waarheid in zich ontbeert, veel van zijn eigen problemen en angsten naar buiten toe.

Wanneer de mensen van heden zeggen: een atoomcentrale is een aanslag op het welzijn van de mensheid, zo zijn het hun onredelijke angsten die spreken, niet hun rede. Wanneer anderen zeggen: atoomcentrales zijn geheel veilig en het enige middel om voldoende energie te kunnen winnen, zo spreekt ook uit hen meer hun onbesepte begeerte dan hun rede. Mogelijk is het hun begeerte om belangrijk te zijn, die dan aan het woord komt. Maar zeker is het, dat zij niet alle feiten zien en dat hun betoog niet alleen maar redelijk is. Eerst wanneer je beseft hoeveel je projecteert in de wereld, hoe ik-bepaalt je wereldvisie is, kun je als mens verder komen dan een gebonden leven in een zelf geprojecteerd wereldbeeld. Want de mens die weet wat zijn angsten zijn, zijn begeerten kent, weet, waarom hij de dingen graag zus of zo ziet, zal in staat zijn te zeggen: wanneer ik de dingen zo zie, strookt dit te zeer met mijn eigen inhoud. Laat mij daarom, nogmaals, oplettend alles beschouwen.

Soms lijkt het mij toe, dat een mens leeft in een wereld, waarin de werkelijkheid door een zonderlinge mimicry zich aan de waarneming van de beschouwer pleegt te onttrekken. Dan zie je takken en beseft niet dat het insecten kunnen zijn, roem je bloemen en beseft niet dat het motten of vlinders zijn. Je ziet dode bladeren en vlekken zonlicht en beseft niet dat poema of panter daar rusten. Pas wanneer je nogmaals en scherp toeziet, besef je dergelijke dingen. Wie er niet naar zoekt, gaat er echter aan voorbij. Wat gevaarlijk kan zijn, al zal dit niet altijd kenbaar worden. Wie naar waarheid streeft moet bereid zijn alles, wat hij beleeft en waarneemt, te bezien en nogmaals aandachtig, te bezien. De uiterlijkheid alleen, de eerste indruk is niet genoeg, want in die eerste indruk ligt te veel van jezelf. Eerst wanneer je je los kunt maken van jezelf zie je wat er werkelijk buiten je is. En in die werkelijkheid eerst kun je beseffen, wat je eigen wezen, je eigen functie in het geheel is.

Wij kennen allen de dromen waarin wij zo belangrijk zijn. Dan zijn wij het die waarheden ontdekken, de uitvinders, degenen die anderen recht verschaffen, de machthebbers die alles naar eigen hand kunnen zetten. In de droom ben je superman. Maar in het leven zijn de dromers meestal figuren die meer op Mickey Mouse lijken, of zelfs op Donald Duck. Mogelijk geldt dit niet voor ons hier. Maar zelfs dan zullen wij onszelf moeten leren zien zoals wij werkelijk zijn, mogen wij niet leven vanuit onze dromen zonder meer. En hoe kun je jezelf zien, zoals je bent, wanneer je steeds maar in die wereld van innerlijke begoochelingen verder gaat? Hoe kunt u de waarheid beseffen omtrent eigen wezen en betekenis, uw mogelijkheden in uw huidige wereld beseffen, geestelijk zowel als anderszins? Wanneer u alleen maar in die innerlijke wereld staart of genoeg blijft nemen met een wereldbeeld dat alleen een projectie is van eigen innerlijke verlangens en vrezens, zult u in ieder geval nooit verder komen. Je moet jezelf leren zien. De mens die zichzelf ontdekt, meent vaak allereerst een demon te ontmoeten. Dan besluit hem een duister vol angsten, dan wordt uit zwart licht een nog zwartere reeks van lichten geboren, die dreigende vormen aannemen. Maar wanneer hij blijft verdergaan met zich te beschouwen, verandert het licht, wordt goudkleurig en de gestalten die hij ziet zijn engelen of goden gelijk. Toch is dit alles alleen maar deel van hetgeen hijzelf is.

Elke mens is god en duivel in zichzelf. Wil je God zijn - en menige mens zou dit gaarne zijn - dan kun je dit alleen benaderen wanneer je ook het bestaan van de duivel in je kunt aanvaarden. Maar als je duivels wilt zijn, kun je zelfs dit niet tot stand brengen op bewuste wijze, wanneer je weigert de God die in je leeft, mede te aanvaarden.

Je kunt als mens niet alleen goed zijn en niet alleen maar slecht zijn volgens menselijke of andere normen. Een mens die waarlijk bewust is, is geen mens die alleen maar goed is. De bewuste is een mens die het geheel van zijn wezen kent en erkent en toch een evenwicht in zich heeft gevonden tussen hetgeen anderen goed en kwaad noemen.

De wereld is niet de wereld, waarvan een mens droomt: een wereld waarin alles kan bestaan uit weiden vol bloemen en wouden als kathedralen, een landschap waarin blatende schapen tegen spinnende tijgers aan liggen en niet verslonden worden, een wereld waarin mensen alleen maar lief zijn tegen elkaar en al het geschapene. Dat is een droom. Een mens eet om te leven. Om te leven eet hij leven, of dit nu leven is van een plant of van een dier. De mens eet leven. De mens denkt. Maar om meer en beter te kunnen denken verslindt hij de gedachten van anderen. De mens bidt, maar in zijn gebeden tracht hij zich eigenschappen toe te eigenen die tot de kosmos behoren, zonder daarbij zijn eigen beperkte waarde en functie in die kosmos bewust te willen beseffen. Kijk eens hoe het bij de dieren is. Die vogel is zo mooi, zo leuk. Maar dan zit hij op een grasveld en haalt: een aardworm naar boven. Zeker, het is maar een simpel leventje wat zo wordt vernietigd, minder mooi dan de vogel. Maar het leeft en wil leven, zo goed als die vogel. Aan de andere kant: Wanneer de vogel dit leven niet zou vernietigen, zou die vogel niet kunnen leven. Mogelijk komt er een roofvogel die de eerste vogel verslindt. De mens vindt dat dan verschrikkelijk. Maar die grote vogel zou niet kunnen leven, wanneer hij geen leven nam. De werkelijkheid van het leven is een keten waarin de een de ander verslindt, en alleen door dit voortdurend elkaar verslinden van de delen, houdt het geheel zichzelf in stand.

Wanneer je een kant bezieet, zo lijkt het, of er veel onrecht en wreedheid in de wereld is. Maar recht en onrecht, wreedheid en beschermende liefde houden elkaar in evenwicht. Het is dit evenwicht dat wij moeten erkennen, deze wonderlijke ecologie van leven en ziel, waarin de eigenschappen elkaar aanvullen, ofschoon voortdurend de een de ander schijnt te verdringen en te vernietigen. Een mens is ergens een God. Zeker. Een mens schept in zichzelf. Hij kan innerlijk een heelal scheppen of een hel tot stand brengen, die hij zelf ondergaat. De mens schept een totaliteit. Maar indien die werkelijkheid in hemzelf niet wordt verkend, niet wordt gemeten aan een werkelijkheid die buiten die mens bestaat, hoe zal hij dan ooit waarlijk bewust kunnen zijn? U hebt mogelijk wel eens een heel moeilijk probleem gehad. U viel daarmee in slaap. Uw gedachten bleven er mee bezig en in u lag de oplossing. U zag de oplossing zelfs nog na het ontwaken helder en duidelijk voor u. U hebt het onmiddellijk opgeschreven. Maar meet je dit antwoord aan de werkelijkheid, dan klopt het veelal niet. Dan is het hoogstens een begin, de mogelijkheid tot een nieuwe benadering van het probleem. Maar het is nooit de werkelijke oplossing.

Een mens die zijn innerlijke dromen projecteert op de wereld zonder ze te meten aan de werkelijkheid, zit met een foutieve oplossing voor zijn leven en de waarden daarvan; met een beschouwing, een antwoord op het leven dat mogelijk het begin kan zijn van een bewustwording, maar alleen wanneer het getoetst wordt aan de werkelijkheid. De mens is een wonderlijk wezen. Een mens kan huilen, kan lachen. Denk niet dat ik de werking van de traanklieren iets belangrijks vind. Maar een mens kan lijden onder wat werkelijk is maar ook onder hetgeen hij denkt. Een mens kan lachen, niet alleen om dat wat er werkelijk is, maar ook om zijn eigen gedachten omtrent hetgeen uit de werkelijkheid voort zou kunnen komen. Dit juist verheft volgens mij de mens boven het dier: De mens kan door zijn emoties blijk geven van het huwelijk tussen zijn innerlijke wereld en de werkelijkheid buiten hem.

Mogelijk meent u dat ik bezig ben aan een doodgepraat onderwerp. Want er is al zoveel gezegd over de mens. Maar kan er voor een mens of een geest stammende uit de mensheid iets belangrijker zijn dan de mens? Een mens kan zich natuurlijk nadrukkelijk beroepen op bv. een goddelijke genade. Maar heeft dit zin, indien die mens alleen de werkelijkheid daardoor probeert af te wijzen met een "ik weet het niet meer God, doe jij het nu maar"? Mensen beweren te handelen uit de Naam van God. Maar hoe kun je dit terecht doen, tenzij je eerst weet wat die God is? Niet alleen in jezelf natuurlijk, maar ook buiten jezelf. Denk niet, dat de mens hiertoe niet in staat zal zijn. Zelfs de redelijke mens heeft bewijzen voor het tot dan toe niet kenbare, niet zichtbare gevonden. Einstein heeft berekeningen gemaakt waardoor toestanden en deeltjes

voor de mens kenbaar werden, waarvan men voordien het bestaan niet beseft had, ja, de mogelijkheid van het bestaan ervan zelfs spottend zou hebben verworpen. Deze mens heeft formules neergeschreven, waardoor in korte tijd het gehele menselijke beeld van ruimte en tijd verandert. Er zijn leraren geweest die hebben gesproken over God, of over de geestelijke waarden van de mens. En ook zij hebben vaak formules gevonden, waardoor de wereld voor de mens anders werd, het besef van de mens verruimd werd. Denk niet dat ik in dit opzicht verschil wil maken tussen bv. de Gautama Siddharta, Jezus, Galilei, Newton, Jung, Einstein. Want alle namen zijn namen van mensen die ergens een innerlijke werkelijkheid en een uiterlijke werkelijkheid samenbrachten en daardoor voor anderen een weg openden, zodat zij het tot op dat ogenblik niet zichtbare, niet besepte, konden zien of leren beseffen.

Dergelijke grote geesten volgt men dan. De mensheid is altijd weer een groep die achter een bepaalde leider aangaat. Maar slechts zelden is het zo dat men verder bouwt. Degenen die ik u noemde, hebben allen verder gebouwd op iets wat reeds bestond, zijn verdergegaan vanuit iets wat reeds bekend was, maar kwamen tot iets nieuws. De meeste mensen hebben er genoeg aan iets te erkennen wat eerder reeds een ander erkend en geformuleerd heeft. Zij gaan voort met die werkelijkheid in détails te omschrijven en verder uit te werken, dat is waar. Maar zij gaan nooit verder dan dit. Het is de ander die de nieuwe werkelijkheid hen moest voorleggen. Toch: wanneer je nieuwe détails kunt vinden in de gegevens die een ander voor je vond, waarom zou je dan ook niet verder kunnen gaan dan het bekende en ook zelf een nieuwe wereld kunnen betreden? Waarom zou je de projecties die je in de wereld stelt, niet eens meten aan de werkelijkheid, beseffende dat hierbij voornamelijk innerlijke waarden naar buiten treden, waarden die vooroordeel worden, wanneer zij niet voortdurend aan de feiten, de buiten het ik bestaande werkelijkheid getoetst worden. Deze vernieuwing door versmelting van uiterlijke wereld en innerlijke werkelijkheid is de enige wijze, waarop een mens werkelijk bewuster kan worden.

Mogelijk in uw ogen een wonderlijk verhaal. Maar al te vaak zal een mens die op het punt staat iets van de werkelijkheid te ontdekken, zijn ogen sluiten en snel teruggrijpen naar eigen illusies onder de kreet: Alleen dit is waar. U kent allen waarschijnlijk de legende van het grote bekken, dat Salomo voor zijn tempel wilde laten gieten. Alles was in orde, de vorm, het gloeiende metaal. Maar Salomo zag zichzelf als de heerser, de vorst. Daarom wilde hij bevelen geven, niet beseffende dat zij een gebied betroffen, waarop zijn macht en kennis tekortschoten. Hierdoor mislukte het gieten van het grote vat. Wat een legende is. Maar het is wel een legende die zeer dicht komt bij de werkelijkheid van alle dag: Er zijn dingen die wij niet weten. Daarover mogen wij dan ook geen oordeel spreken, daar moeten wij anderen hun werk laten doen. Waar wij in onszelf een zekerheid dragen, die wij niet alleen beseffen, maar ook vanuit ons waar kunnen maken, daar moeten wij zelf optreden. Want ons streven kunnen wij niet aan een ander delegeren.

Menzijn betekent: in jezelf de sleutel dragen tot nieuwe werelden, tot ongekende nieuwe waarheden en mogelijkheden. Menszijn betekent: een droom in jezelf dragen die, wanneer zij als zodanig eenmaal beseft wordt, je niet alleen de werkelijkheid van de materie laat zien, maar ook de werkelijkheid van de geest doet beseffen en het zo mogelijk maakt jezelf te beseffen in je functionaliteit als klein deel van de grote kosmos, als klein maar onmisbaar deel van het geheel. U bent mens. Ik was mens. Elk op onze eigen wijze zoeken wij naar de waarheid. Maar dan mogen wij niet vergeten dat hetgeen wij buiten ons menen te zien, deels ook dat is wat wij willen zien. Dat, wat wij buiten ons als bevestiging van onze overtuigingen menen te herkennen, bij nader onderzoek vaak een projectie van eigen ik op de werkelijkheid blijkt te zijn.

Laat ons ons menszijn niet beperken tot een lach, een traan, een droom, maar de werkelijkheid zoeken en vinden, waardoor ons wezen kenbaar wordt in zijn ware gedaante en betekenis, waardoor ook de zin van ons bestaan onthuld wordt. Dan zullen wij onszelf kennen zonder illusie van belangrijkheid en beseffen niets anders te zijn dan een enkel molecuul van de edelsteen, die de schepping is.

U droomt van grootheid? Grootheid ligt in waarheid, niet in waan. U zoekt recht? Recht kun je niet vinden in stellingen omtrent de wereld buiten je, maar alleen in de erkenning van het wezen van die wereld en je verhouding als ik tot die wereld. Een mens wil vrede. Maar vrede kun je niet vinden door het bestrijden van geweld. Dat is alleen maar strijd bij strijd voegen. Vrede kun je vinden door in jezelf de angsten te verdrijven en je begeerten tenminste erkennen, zodat je in harmonie met de wereld buiten je kunt leven.

Bedenk, dat alles wat er bestaat, of het nu een nieuwe wereld is of een broodje halfom, er is om te gebruiken. Alles is er, opdat je het zult gebruiken wanneer dit past bij de werkelijkheid in en rond je. Alles wordt echter begraven onder dromen en woorden, tot het zijn wezen, betekenis en zin dreigt te verliezen. Weest daarom als mens bewust. Want de bewuste mens is een wonderlijk wezen, dat een werkelijkheid kan vinden en beleven die alle gekende waarden te boven gaat.

Goedenavond.

d.d. 16 augustus 1974